

شرح قواعد علم صرف ج ۱۳
ابواب صحیح ثلاثی مزید فیہ (تَفَعَّل - اِفْعِلَال)

ترم دوم مقطع دکتری زبان عربی (صرف)
به صورت جدول و نمودار

ویژه حوزه و دانشگاه

موسی محمدی لعلی

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

آدرس ویلاک در اینترنت noha5.blog.ir

جیمیل mosa.mohammadilaly@gmail.com

تلفن ۰۸ ۹۴۷۹۴۰۸ قیمت جلد ۴۵۰۰ تومان

سرشناسه: محمدی لعلی، موسی، ؟ -

عنوان و نام پدیدآور: شرح قواعد علم صرف: ابواب صحیح ثلاثی مزید فیه (تفعل - افعیلال) به صورت جدول و نمودار ... / موسی محمدی لعلی
مشخصات نشر: قم: صاحب الامر، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ج. : جدول، نمودار

شابک: ... (دوره) ۹-۵۴-۸۲۳۸-۹۶۴-۹۷۸

(ج. ۱۳) ۸-۵۱-۸۲۳۸-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

یادداشت: فهرست نویسی بر اساس جلد سیزدهم: ۱۳۹۳.

موضوع: زبان عربی - صرف - راهنمای آموزشی (عالی)

موضوع: زبان عربی - صرف - جدول ها و نمودارها

رده بندی کنگره: ۴۱۳ ۱۳۹۳ ش ۳۸ م / PJ ۶۱۳۱

رده بندی دیویی: ۴۹۲/۷۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۲۸۱۹۵

نشر صاحب الامر (عج)

شرح قواعد علم صرف ج ۱۳

مؤلف: موسی محمدی لعلی

تاریخ و نوبت چاپ: تابستان ۱۳۹۳ - اول

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک جلد: ۸-۵۱-۸۲۳۸-۹۶۴-۹۷۸

شابک دوره: ۹-۵۴-۸۲۳۸-۹۶۴-۹۷۸

اجرا فتر فنی دیبا/ ۷۵

تلفن مؤلف: ۰۹۳۵ ۸۴۷ ۹۴۰۸

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

پیشگفتار

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على محمد و
آله الطاهرين

نوشته‌ای که پیش رو دارید، روش اجرای تمامی قواعد
صرف ابواب معلوم افعال صحیح ثلاثی مزید فيه (تَفْعُلْ -
إَفْعِيلًا) است. برای این که اجرای آن قواعد برای طلاب،
دانشجویان و پژوهشگران ارجمند به آسانی قابل دسترسی
باشد، به شکل جدول و نمودار آورده شده است.

در پایان هر باب نیز چندین باب هم نوع آن برای تمرین
آورده شده است.

منتظر پیشنهادهای، انتقادهای شما دانش پژوهان گرامی هستیم.

موسی محمدی لعلی

تمامی ابواب صحیح و معتل ثلاثی مزید و رباعی مجرد و مزید معلوم از کتاب لغت جمع آوری و در جدول و نمودارها قرار داده شده است.

هریک از این ابواب را با تمامی مشتقات آن صرف کنید و بسازید و از صرف وصیغه سازی ابواب ثلاثی مجرد استفاده کنید. همه این ابواب مانند ابواب ثلاثی مجرد صرف و ساخته می شود و تنها لفظ عوض می شود. بدین ترتیب با این روش ۵۰ باب از باب افعیال صرف و ساخته می شود.

اگر هر یک از صیغه های ابواب غیر ثلاثی مجرد را به جای صیغه های ثلاثی مجرد قرار دهید، صیغه های ابواب غیر ثلاثی مجرد ساخته می شود.

قواعد اعلال، ادغام و تخفیف همزه در ابواب غیر ثلاثی
مجرد نیز مانند ابواب ثلاثی مجرد است به همین دلیل
ابواب غیر سالم را در ابواب غیر ثلاثی مجرد ذکر نکردیم.
ر.ک. محمدی، موسی، شرح قواعد علم صرف، ج ۶

۴۹ کلمه فعل صحیح ومعتل از افعال ثلاثی مزید فیه معلوم از باب افعیال را از کتاب لغت جمع آوری و در جدول فوق قرار دهید.
هریک از این ۴۹ کلمه را در باب افعیال برده و تمامی مشتقات آن باب را صرف کنید و بسازید.

برای این کار از صرف وصیغه سازی ابواب ثلاثی مجرد که همانند ثلاثی مجرد ساخته می شود، استفاده کنید تا ۵۰ باب از این باب صرف و ساخته شود.

فهرست مطالب

- ۷ فعل ماضی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَعَّلْ از ماده (ص رف) تَصَرَّفَ.....
- ۸ فعل مضارع ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّلْ از ماده (ص رف).....
- ۹ اوزان فعل ماضی ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّلْ.....
- ۹ اوزان فعل مضارع ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّلْ.....
- ۱۰ اسم فاعل ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَعَّلْ از ماده ای (ص رف) مُنْصَرَفٌ.....
- ۱۱ اسم مفعول ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّلْ از ماده ای (ص رف) مُنْصَرَفٌ.....
- ۱۲ اوزان اسم فاعل از فعل رباعی مجرد معلوم سالم باب تَفَعَّلْ.....
- ۱۲ اوزان اسم مفعول ۰۰۰ رباعی مزید سالم از باب تَفَعَّلْ.....
- ۱۳ امر ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّلْ از ماده ای (ص رف) لِيَنْصَرِفْ، اِنْصَرِفْ.....
- ۱۴ فعل نهی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَعَّلْ از ماده ای (ص رف) لَا يَنْصَرِفْ.....
- ۱۵ وزن امر لامي و به صیغه رباعی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّلْ.....

- ۱۵ وزن فعل نهی از رباعی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۱۶ فعل جحد ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّل از ماده ای (ص رف) کم یَنْصَرِف
- ۱۷ فعل منصوب ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّل از ماده ای (ص رف) کن یَنْصَرِف
- ۱۸ اوزان فعل جهد از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۱۸ اوزان فعل منصوب از رباعی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۱۹ فعل نفی ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّل از ماده ای (ص رف) کن یَنْصَرِف
- ۲۰ فعل استفهام ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّل از ماده ای (ص رف) هل یَنْصَرِف
- ۲۱ اوزان فعل نفی رباعی مزید فیه معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۲۱ اوزان فعل استفهام از رباعی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۲۲ امر مؤکد به ن ثقیله ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّل از ماده ای (ص رف) لَیَنْصَرِفَنَّ
- ۲۳ نهی مؤکد به ن خفیفه ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّل از ماده ای (ص رف) لَا یَنْصَرِفَنَّ
- ۲۴ اوزان امر مؤکد به (ن) ثقیله رباعی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۲۴ اوزان نهی مؤکد به (ن) خفیفه رباعی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۲۵ ظرف ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَعَّل از ماده ای (ص رف) مَنصَرَفٌ
- ۲۶ اسم تفضیل ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَعَّل از ماده ای (ص رف) أَكْثَرُ تَصَرَّفًا
- ۲۷ اوزان ظرف از رباعی مزید فیه معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۲۷ اوزان اسم تفضیل از فعل رباعی مزید معلوم سالم از باب تَفَعَّل
- ۲۸ افعال تمرینی صحیح و معتل از افعال ثلاثی مزید معلوم از باب تَفَعَّل
- ۳۰ فعل ماضی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض رب) مثل تَضَارَبَ
- ۳۱ فعل مضارع ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض رب) یَتَضَارَبُ
- ۳۲ اوزان فعل ماضی ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَاعُل

- ۳۲ اوزان فعل مضارع ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَاعُل
- ۳۳ اسم فاعل ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) مَتَضَارِبٌ
- ۳۴ اسم مفعول ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) مَتَضَارِبٌ
- ۳۵ اوزان اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد معلوم سالم باب تَفَاعُل
- ۳۵ اوزان اسم مفعول ۰۰۰ ثلاثی مزید سالم از باب تَفَاعُل
- ۳۶ امر ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) مَثَلِ لِيَتَضَارَبَ
- ۳۷ فعل نهی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) لَا يَتَضَارَبُ
- ۳۸ وزن امر لامي ویه صیغه ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَاعُل
- ۳۸ وزن فعل نهی از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَاعُل
- ۳۹ فعل جحد ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) لَمْ يَتَضَارَبْ
- ۴۰ فعل منصوب ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) لَنْ يَتَضَارَبَ
- ۴۱ اوزان فعل جهد از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَاعُل
- ۴۱ اوزان فعل منصوب از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَاعُل
- ۴۲ فعل نفی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) لَا يَتَضَارَبُ
- ۴۳ فعل استفهام ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) هَلْ يَتَضَارَبُ
- ۴۴ اوزان فعل نفی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل
- ۴۴ اوزان فعل استفهام از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب تَفَاعُل
- ۴۵ امر مؤکد به ن ثقیله ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) لِيَتَضَارَبَنَّ
- ۴۶ نهی مؤکد به ن خفیفه ثلاثی مزید سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) مَتَضَارِبٌ
- ۴۸ ظرف ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) مَتَضَارِبٌ
- ۴۹ اسم تفضیل ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب تَفَاعُل از ماده ای (ض ر ب) مَتَضَارِبٌ

- ۵۰ اوزان ظرف از ثلاثی مزید فیه معلوم سالم از باب تَفَاعُل
- ۵۰ اوزان اسم تفضیل از فعل ثلاثی مزید معلوم سالم باب تَفَاعُل
- ۵۱ افعال تمرینی صحیح و معتل از افعال ثلاثی مزید معلوم از باب تَفَاعُل
- ۵۳ فعل ماضی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م، ر) اِحْمَرُ
- ۵۴ فعل مضارع ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) يَحْمَرُ
- ۵۵ اوزان فعل ماضی ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِفْعِلَال
- ۵۵ اوزان فعل مضارع ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِفْعِلَال
- ۵۶ اسم فاعل ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) مُحْمَرٌ
- ۵۷ اسم مفعول ثلاثی مزید فیه سالم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) مُحْمَرٌ
- ۵۸ اوزان اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد معلوم سالم باب اِفْعِلَالاً
- ۵۸ اوزان اسم مفعول ثلاثی مزید سالم از باب اِفْعِلَالاً
- ۵۹ امر ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) لِتَحْمَرِ
- ۶۰ فعل نهی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) لَا تَحْمَرِ
- ۶۱ وزن امر لامی و به صیغه ثلاثی مزید معلوم سالم از
- ۶۱ وزن فعل نهی از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِفْعِلَال
- ۶۲ فعل جحد ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) كَمْ يَحْمَرِ
- ۶۳ فعل منصوب ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) لَنْ يَحْمَرُ
- ۶۴ اوزان فعل جهد از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِفْعِلَال
- ۶۴ اوزان فعل منصوب از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِفْعِلَال
- ۶۵ فعل نفی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) لَا يَحْمَرُ
- ۶۶ فعل استفهام ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) هَلْ يَحْمَرُ

- ۶۷..... اوزان فعل استفهام از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِغْلَال
- ۶۸..... امر مؤکد به (ن) ثقیله ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِغْلَال از ماده ای (ح).....
- ۶۹..... نهی مؤکد به ن خفیه ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِغْلَال از ماده ای (ح م ر) لَا یَحْمَرَنَّ.....
- ۷۱..... ظرف ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِغْلَال از ماده ای (ح م ر) مُحْمَرٌ.....
- ۷۲..... اسم تفضیل ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِغْلَال از ماده ای (ح م ر).....
- ۷۳..... اوزان ظرف از ثلاثی مزید فیه معلوم سالم از باب اِغْلَال.....
- ۷۳..... اوزان اسم تفضیل از فعل ثلاثی مزید معلوم سالم باب اِغْلَال.....
- ۷۴..... افعال تمرینی صحیح و معتل از افعال ثلاثی مزید معلوم از باب اِغْلَال.....
- ۷۶..... فعل ماضی ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) اِسْتَخْرَجَ.....
- ۷۷..... فعل مضارع ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) یَسْتَخْرِجُ.....
- ۷۸..... اوزان فعل ماضی ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِسْتِفْعَال.....
- ۷۸..... اوزان فعل مضارع ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِسْتِفْعَال.....
- ۷۹..... اسم فاعل ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) مُسْتَخْرِجٌ.....
- ۸۰..... اسم مفعول ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) مُسْتَخْرَجٌ.....
- ۸۱..... اوزان اسم فاعل فعل ثلاثی مجرد معلوم سالم باب اِسْتِفْعَال.....
- ۸۱..... اوزان اسم مفعول ۰۰۰ ثلاثی مزید سالم از باب.....
- ۸۲..... امر ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) لَیْسْتَخْرِجْ.....
- ۸۳..... فعل نهی ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) لَا یَسْتَخْرِجْ.....
- ۸۴..... وزن امر لامی و به صیغه ثلاثی مزید معلوم سالم از.....
- ۸۴..... وزن فعل نهی از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب.....
- ۸۵..... فعل جحد ثلاثی مزید سالم معلوم باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) لَمْ یَسْتَخْرِجْ.....

- ۸۶ فعل منصوب ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) کُن یَسْتَخْرِجُ.....
- ۸۷ اوزان فعل جهد از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب.....
- ۸۷ اوزان فعل منصوب از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب.....
- ۸۸ فعل نفی ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) لَا یَسْتَخْرِجُ.....
- ۸۹ فعل استفهام ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) هَلْ.....
- ۹۰ اوزان فعل نفی ثلاثی مزید فیه معلوم سالم از باب.....
- ۹۰ اوزان فعل استفهام از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب.....
- ۹۱ امر مؤکد به ن ثقیله ثلاثی مزید سالم معلوم از باب.....
- ۹۲ ن هی مؤکد به ن خفیفه ثلاثی مزید سالم معلوم باب اِفْتِعَال از ماده ای (ک س ب) لَا یَسْتَخْرِجُنْ.....
- ۹۴ ظرف ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج) مُسْتَخْرِجٌ.....
- ۹۵ اسم تفضیل ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِسْتِفْعَال از ماده ای (خ ر ج).....
- ۹۶ اوزان ظرف از ثلاثی مزید فیه معلوم سالم از باب.....
- ۹۶ اوزان اسم تفضیل از فعل ثلاثی مزید معلوم سالم باب.....
- ۹۷ افعال تمرینی صحیح و معتل از افعال ثلاثی مزید معلوم از باب استفعال.....
- ۹۹ فعل ماضی ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) اِحْمَارٌ.....
- ۱۰۰ فعل مضارع ثلاثی مزید فیه سالم معلوم باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) یَحْمَارُ.....
- ۱۰۱ اوزان فعل ماضی ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِفْعِلَال.....
- ۱۰۱ اوزان فعل مضارع ثلاثی مزید معلوم سالم از باب اِفْعِلَال.....
- ۱۰۲ اسم فاعل ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) مُحْمَارٌ.....
- ۱۰۳ اسم مفعول ثلاثی مزید سالم معلوم از باب اِفْعِلَال از ماده ای (ح م ر) مُحْمَارٌ.....
- ۱۰۴ اوزان اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد معلوم سالم باب اِفْعِلَال.....

- ۱۰۴.....اوزان اسم مفعول ۰۰۰ ثلاثی مزید سالم از باب افعیلا
- ۱۰۵.....فعل امر ثلاثی مزید سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر) لِیَحْمَرَّ
- ۱۰۶.....فعل نهی ثلاثی مزید سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر) لَا یَحْمَرَّ
- ۱۰۷.....وزن امر لامی وبه صیغه ثلاثی مزید معلوم سالم از.....
- ۱۰۷.....وزن فعل نهی از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب مُقَاعَلَةٌ
- ۱۰۸.....فعل جحد ثلاثی مزید سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر).....
- ۱۰۹.....فعل منصوب ثلاثی مزید سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر) کُن یَحْمَرُّ
- ۱۱۰.....اوزان فعل جحد از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب افعیلا
- ۱۱۰.....اوزان فعل منصوب از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب افعیلا
- ۱۱۱.....فعل نفی ثلاثی مزید سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر) لَا یَحْمَرُّ
- ۱۱۲.....فعل استفهام ثلاثی مزید سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر) هَلْ یَحْمَرُّ
- ۱۱۳.....اوزان فعل نفی ثلاثی مزید فیه معلوم سالم از باب افعیلا
- ۱۱۳.....اوزان فعل استفهام از ثلاثی مزید معلوم سالم از باب افعیلا
- ۱۱۴.....امر مؤکدیه ن ثقیله ثلاثی مزید سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر) لِیَحْمَرَّنْ
- ۱۱۵.....نهی مؤکدیه ن خفیه ثلاثی مزید سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر) لَا یَحْمَرَّنْ
- ۱۱۷.....ظرف ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر) مُحْمَرًّا
- ۱۱۸.....اسم تفضیل ثلاثی مزید فیه سالم معلوم از باب افعیلا از ماده ای (ح م ر).....
- ۱۱۹.....اوزان ظرف از ثلاثی مزید فیه معلوم سالم از باب افعیلا
- ۱۱۹.....اوزان اسم تفضیل از فعل ثلاثی مزید معلوم سالم از باب افعیلا
- ۱۲۰.....افعال تمرینی صحیح ومعتل از افعال ثلاثی مزید معلوم از باب افعال
- ۱۲۱.....فهرست مطالب